

การเปรียบเทียบทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 1

เกศรา น้อยมานพ, ณัฐกฤตา งามมีฤทธิ์, ธนกร อินตะสิน
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ณภัทร โพธิ์วัน

คณะวัฒนธรรมสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรโศภ

สวาสดี วารินกัญ

โรงเรียนบ้านดอนหวาย

อีเมล: kunketsara@gmail.com

Received: May,28,2020 Revised: June,20,2020 Accepted: June,30,2020

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบระดับทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 1 โดยจำแนกตามเพศ และระดับชั้นของนักเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลวิจัย คือ แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ สามารถจำแนกออกเป็น 4 ด้าน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ของกระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่ ด้านแรก การตระหนักและการเห็นคุณค่าตนเอง ด้านที่สอง การคิดวิเคราะห์ที่ตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ด้านที่สาม การจัดการกับอารมณ์และความเครียด และด้านที่สี่การสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น เครื่องมือในการวิจัยที่ใช้มีค่าอำนาจจำแนก อยู่ระหว่าง 0.245-0.854 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.974 กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนประถมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 1 จำนวน 1,053 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การทดสอบค่าเฉลี่ย 2 ประชากรที่เป็นอิสระต่อกัน (Independent-Sample t test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) รวมถึงการทดสอบภายหลังด้วยวิธี Least Significance Difference (LSD)

ผลการวิจัย พบว่า ระดับทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จำแนกตามมีความแตกต่างกันระหว่างนักเรียนชายและหญิงในภาพรวมและทั้ง 4 องค์ประกอบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษากลับพบว่า ระดับทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ไม่มีความแตกต่างกันตามระดับชั้นทั้งในภาพรวมและทุกองค์ประกอบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ยกเว้นองค์ประกอบด้านการคิดวิเคราะห์ การตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

คำสำคัญ ทักษะชีวิต นักเรียนประถมศึกษาตอนปลาย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 1

A Comparison of Life Skills among Primary School Students under Buriram Primary Education Service Area Office 1

Ketsara Noimanop, Natkrita Ngammeerith, Thanabhorn Intasin

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

Naphat Phowa

คณะวัฒนธรรมสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

Swaat warinkroot

โรงเรียนบ้านดอนหวาย

อีเมล : kunketsara@gmail.com

Abstract

The objective of this research was to compare the levels life skills among primary school students under Buriram Primary Education Service Area Office 1 according to gender and primary educational level. The concept of the life skill based on The Basic Education Core Curriculum B.E. 2551 (A.D.2008) of the Ministry of Education, Thailand, consisted of four main components: (i) self-realization and self-esteem, (ii) analytical thinking, decision making and creative problem-solving, (iii) emotional and stress management, and (iv) interpersonal relationship. Participants selected by stratified random sampling were 1,053 primary school students in schools under Buriram Primary Education Service Area Office 1. The research instrument used in this study was a five-rating scale questionnaire with 58 questions. The discrimination of items in the questionnaire ranged between 0.245 and 0.854, and the reliability was 0.974. Data were analyzed by using independent-sample t-test, one-way analysis of variance (One-Way ANOVA) and post-hoc comparison using the least significance difference (LSD).

The findings based on independent sample t-test revealed that there was a statistically significant difference in the level of life skills in overall and all components between boys and girls ($p < .05$). However, the result based on one-way ANOVA found that there was no statistically significant difference in the levels of life skills in overall and all components ($p < .05$) except for the component of an analytical thinking, decision making and creative problem-solving.

Keywords: Life skills, Primary school students, Buriram Primary Education Service Area 1

บทนำ

นักเรียนประถมศึกษาตอนปลายเป็นช่วงวัยที่มีความสำคัญยิ่งมีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาเจริญเติบโตไปอีกระดับขั้นหนึ่ง ซึ่งเป็นการเตรียมตัวเพื่อเข้าสู่การเป็นวัยรุ่นและผู้ใหญ่ที่สามารถรับผิดชอบตนเองในด้านต่างๆ ได้ (ศรีเรือน แก้วกังวาล, 2553, หน้า 261-263) วัยเด็กและวัยรุ่นต้องปลูกฝังและสร้างคุณค่าให้กับตนเองและเห็นคุณค่าความเป็นมนุษย์ และในขณะเดียวกันก็จะได้รับการพัฒนาทักษะชีวิต เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันความเสี่ยงในการดำเนินชีวิตทั้งในปัจจุบันและอนาคต(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563) ในสังคมที่สลับซับซ้อนในปัจจุบัน หากเด็กมีทักษะชีวิตจะลดปัญหาที่เข้ามาคุกคามของชีวิตของเขา และสามารถปรับตนเองให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังช่วยเสริมสร้างการดำเนินชีวิตในด้านต่างๆ อีกด้วย ดังที่ สกล วรเจริญศรี (2550) กล่าวว่า ทักษะชีวิตเป็นคุณลักษณะที่สำคัญที่ควรต้องเกิดขึ้นกับเด็กและเยาวชนไทยในสังคมปัจจุบัน เพราะทักษะชีวิตเป็นผลการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยการพัฒนาไปตามการเปลี่ยนแปลงของสังคมและวัฒนธรรม

กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงได้นำการพัฒนาทักษะชีวิตบรรจุไว้ในหลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระบุโดยกำหนดสมรรถนะผู้เรียนในข้อ 4 คือความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงานและอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ที่กระทบต่อตนเอง บุคคลอื่น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 7) และได้กำหนดองค์ประกอบทักษะชีวิตไว้ 4 องค์ประกอบดังนี้ คือ 1) การตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น 2) การคิดวิเคราะห์ตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ 3) การจัดการกับอารมณ์และความเครียด 4) การสร้างสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559, หน้า 1)

ทักษะทั้งหมดนี้ หากเริ่มปลูกฝังตั้งแต่วัยเยาว์ในระบบการศึกษาขั้นพื้นฐานก็จะสามารถเป็นรากฐานสำคัญในการสร้างภูมิคุ้มกันให้กับเด็กเมื่อต้องออกไปเผชิญโลกภายนอก ซึ่งผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กจะต้องเข้าใจตระหนักและรู้วิธีการเสริมสร้างและพัฒนาทักษะชีวิตอย่างยั่งยืน และมีประสิทธิภาพเสียก่อน ที่สำคัญกว่านั้นคือ ต้องรู้วิธีการพัฒนาเด็ก ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษาตอนปลาย โดยทำการเปรียบเทียบทักษะชีวิตของนักเรียนจำแนกตามเพศและระดับชั้นของนักเรียน เพื่อช่วยให้โรงเรียนสามารถพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนให้บรรลุผลตามหลักสูตรที่ได้กำหนดไว้ รวมทั้งนำผลที่ได้ไปใช้เป็นฐานข้อมูลในการวางแผนเพื่อเสริมสร้างและพัฒนาทักษะชีวิตนักเรียนต่อไป

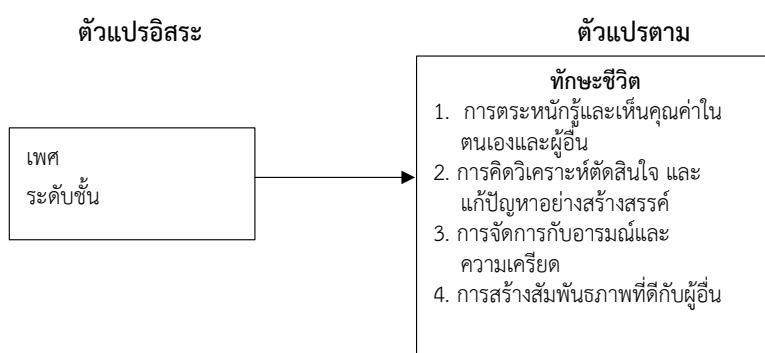
วัตถุประสงค์

เพื่อเปรียบเทียบทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 1 โดยจำแนกตามเพศและระดับชั้น

กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับทักษะชีวิต โดยใช้ 4 องค์ประกอบ ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559) ประกอบด้วย การตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น การคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ การจัดการกับอารมณ์และความเครียด การสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีกับผู้อื่น ในการวิจัยทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 1 ได้มีการกำหนดตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ดังต่อไปนี้

กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐาน

1. นักเรียนประถมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 1 ที่มีเพศแตกต่างกันมีระดับทักษะชีวิตต่างกัน
2. นักเรียนประถมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 1 ที่มีระดับชั้นแตกต่างกันมีระดับทักษะชีวิตต่างกัน

ระเบียบวิธีการวิจัย

1. ประชากรในการวิเคราะห์ครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ปีการศึกษา 2561 ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ซึ่งมีนักเรียนจำนวนทั้งหมด 11,274 คน แบ่งเป็น นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 3,691 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 3,689 คน และจำนวนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 3,894 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ปีการศึกษา 2561 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จำนวน 1,053 คน ใช้การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4 จำนวน 351 คน แบ่งเป็นนักเรียนชาย จำนวน 184 คน นักเรียนหญิง จำนวน 167 คน ชั้น

ประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 351 คน แบ่งเป็นนักเรียนชาย จำนวน 186 คน นักเรียนหญิง จำนวน 165 คน นักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 351 คน แบ่งเป็นนักเรียนชาย จำนวน 180 คน นักเรียนหญิง จำนวน 171 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สํารวจข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบ
รายการ (Check list) แบ่งเป็น เพศ และระดับชั้นของนักเรียน

ตอนที่ 2 แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ เกี่ยวกับทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษา
ตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 1 แบ่งเป็น 4 ด้าน คือ

1) การตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น 2) การคิดวิเคราะห์ตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่าง
สร้างสรรค์

3) การจัดการกับอารมณ์และความเครียด และ 4) การสร้างสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น

วิธีการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพแบบสอบถามทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษาตอนปลาย
ตามลำดับ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะชีวิตเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
ทักษะชีวิต

2. ผู้วิจัยทำการสร้างแบบสอบถามทักษะชีวิตซึ่งเป็นข้อคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการแสดงออกถึงการมี
ทักษะชีวิตรวมทั้งหมด 58 ข้อโดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ 1) ด้านการตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น
จำนวน 21 ข้อ 2) ด้านการคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ จำนวน 12 ข้อ 3) ด้านการจัดการ
อารมณ์และความเครียด จำนวน 12 ข้อ 4) ด้านการสร้างสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น จำนวน 13 ข้อ มีลักษณะเป็นมา
ตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert scale) ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง
น้อย น้อยที่สุด ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

3. นำแบบสอบถามทักษะชีวิตที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมาตรวจสอบเบื้องต้นเพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง
และความครอบคลุมของเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณาค่าความตรงเชิงเนื้อหา (Content
validity) ค่า IOC มีค่าตั้งแต่ 0.60 – 1.00 และปรับปรุงข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

4. นำแบบสอบถามทักษะชีวิต จำนวน 59 ข้อ ที่ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content
validity) และแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ภาคเรียนที่ 2 ปี
การศึกษา 2561 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จำนวน 50 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น
(Reliability) โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ของครอนบาค (Cronbach method) โดย
พิจารณาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาที่มากกว่า .70 จึงถือว่าแบบวัดนั้นมีคุณภาพใช้ได้ ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ
(2543, หน้า 198) กล่าวว่า ค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบวัดมีค่ามากกว่า .70 จึงเป็นแบบวัดที่เชื่อถือได้
งานวิจัยฉบับนี้มีค่าอำนาจจำแนก อยู่ระหว่าง 0.245-0.854 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.974 โดยแยกราย
ด้าน ดังนี้

4.1 ด้านการตระหนักรู้และการเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น จำนวน 21 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ อยู่ระหว่าง 0.255 - 0.757 มีความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.913

4.2 ด้านการคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ จำนวน 12 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ อยู่ระหว่าง 0.574 - 0.777 มีความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.926

4.3 ด้านการจัดการอารมณ์และความเครียด จำนวน 12 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ อยู่ระหว่าง 0.466 - 0.854 มีความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.910

4.4 ด้านการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น จำนวน 13 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ อยู่ระหว่าง 0.566 - 0.783 มีความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.930

5. นำแบบสอบถามทักษะชีวิตฉบับที่ได้ปรับปรุงแก้ไขอย่างสมบูรณ์แล้วไปใช้เก็บข้อมูลจริงกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนประถมศึกษาตอนปลายที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จำนวน 1,100 ฉบับ ได้แบบสอบถามคืนมาทั้งหมด 1,053 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 95.73 จากนั้นนำแบบสอบถามที่ได้มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ โดยหาค่าสถิติต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ตรวจสอบให้คะแนนแบบสอบถาม ตามเกณฑ์การตรวจให้คะแนนที่ตั้งไว้ วิเคราะห์หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ การทดสอบที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

2. การแปลความหมายของคะแนนค่าเฉลี่ยคำตอบของความคิดเห็นมาเทียบกับเกณฑ์ที่ใช้ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, หน้า 100-103) ดังนี้ ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง อยู่ในระดับน้อยและค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลการศึกษา

การศึกษาทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 1 ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ 1) เพื่อเปรียบเทียบทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 1 โดยจำแนกตามเพศ 2) เพื่อเปรียบเทียบทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 1 โดยจำแนกตามระดับชั้น โดยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม จำนวน 1,053 ชุด มาดำเนินการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ สำหรับตอบวัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัย ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทักษะชีวิตรายด้านและทักษะชีวิตโดยรวมของนักเรียนประถมศึกษาตอนปลายสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 1 จำแนกตามเพศ

รายการ	ชาย		หญิง		df	t	p
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD			
1. การตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น	3.45	0.50	3.53	0.48	1051	2.634*	0.009
2. การคิดวิเคราะห์ที่ตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์	3.19	0.62	3.27	0.58	1051	1.993*	0.046
3.การจัดการกับอารมณ์และความเครียด	3.40	0.61	3.49	0.58	1051	2.441*	0.015
4.การสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีกับผู้อื่น	3.35	0.64	3.51	0.57	1051	4.060*	0.000
รวม	3.36	0.52	3.46	0.48	1051	3.187*	0.001

จากตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทักษะชีวิตรายด้านและทักษะชีวิตโดยรวมของนักเรียนประถมศึกษา ตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 1 จำแนกตามเพศ พบว่านักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีทักษะชีวิตโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษาตอนปลายสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 1 จำแนกตามระดับชั้น

ทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษาตอนปลาย	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
1.การตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	2	1.058	.529	2.198	.112
	ภายในกลุ่ม	1050	252.774	.241		
	รวม	1052	253.832			
2.การคิดวิเคราะห์ที่ตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์	ระหว่างกลุ่ม	2	2.438	1.219	3.372*	.035
	ภายในกลุ่ม	1050	379.636	.362		
	รวม	1052	382.075			
3.การจัดการกับอารมณ์และความเครียด	ระหว่างกลุ่ม	2	1.053	.526	1.471	.230
	ภายในกลุ่ม	1050	375.638	.358		
	รวม	1052	376.691			
4.การสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีกับผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	2	.693	.346	.925	.397
	ภายในกลุ่ม	1050	393.183	.374		
	รวม	1052	393.876			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	.646	.323	1.261	.284
	ภายในกลุ่ม	1050	268.945	.256		
	รวม	1052	269.591			

*p<.05

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษาตอนปลายสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 1 จำแนกตามระดับชั้นโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ยกเว้นด้านการคิดวิเคราะห์ที่ตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 3 การทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของ LSD ทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษาตอนปลายสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 1 จำแนกตามระดับชั้น ด้านการคิดวิเคราะห์ที่ตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

ระดับชั้น	\bar{X}	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 (3.28)	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (3.16)	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (3.25)
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	3.28	-	.114*	.033
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	3.16		-	.081
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	3.25			-

*p<.05

จากตารางที่ 3 ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษาตอนปลายสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 1 จำแนกตามระดับชั้น ด้านการคิดวิเคราะห์ที่ตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ พบว่า แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 คู่ ได้แก่ นักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กับ นักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

1. การศึกษาทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษาตอนปลาย พบว่าเพศหญิงและเพศชายมีค่าเฉลี่ยรายด้านและทักษะชีวิตแตกต่างกัน อาจเนื่องมาจากคุณลักษณะของเพศหญิงและเพศชายที่ต่างกัน ทั้งเรื่องวุฒิภาวะ อารมณ์ การคิดและตัดสินใจ สอดคล้องกับสุรศักดิ์ อิ่มเอี่ยม และภัทราวดี มากมี (2562) ที่ศึกษาการเปรียบเทียบทักษะชีวิตของนักศึกษาอาชีวศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ระหว่างเพศและรูปแบบการเรียนรู้ ได้ผลดังนี้ เพศที่ต่างกัน มีทักษะชีวิตที่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่ามีการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ การสร้างสัมพันธ์ภาพ การตระหนักรู้ในตนเอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ขณะที่การตัดสินใจ การแก้ไขปัญหา การคิดสร้างสรรค์ การจัดการกับอารมณ์และการจัดการกับความเครียดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเพศหญิงมีค่าเฉลี่ยทักษะชีวิตสูงกว่าเพศชาย ส่วนรูปแบบการเรียนรู้ที่ต่างกันมีทักษะชีวิตไม่แตกต่างกัน ทักษะชีวิตเป็นทักษะที่มีความจำเป็นช่วยเสริมสร้างการดำเนินชีวิตด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านครอบครัว สังคม กลุ่มเพื่อนให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้นและเป็นความสามารถของบุคคลในการ

ปรับตัวและเลือกแนวทางที่ถูกต้องเหมาะสม เพื่อให้เผชิญปัญหาต่างๆ ที่อยู่รอบตัวและเตรียมพร้อมสำหรับในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. นักเรียนประถมศึกษาตอนปลายมีทักษะชีวิตด้านการคิดวิเคราะห์และตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะพัฒนาการด้านสติปัญญาของนักเรียนเพิ่มมากขึ้น เมื่อมีวุฒิภาวะเพิ่มมากขึ้น จะได้รับการเรียนรู้และมีประสบการณ์มากขึ้นจึงทำให้ทักษะชีวิตสูงขึ้นด้วย สอดคล้องกับศรีเรือน แก้วกังวาล (2553, หน้า 270) ที่กล่าวว่า วัยเด็กตอนกลางจะมีการขยายขอบเขตทางสังคมและความคิด มีความโดดเด่นด้านพัฒนาการทางสติปัญญา ซึ่งเกี่ยวเนื่องกับความคิด ตั้งอยู่บนรากฐานของการปรับตัวในการเข้ากลุ่ม ถ้าเด็กมีกลุ่มดีก็จะทำให้มีโอกาสฝึกฝนพัฒนาการทางด้านสติปัญญา ฉะนั้นในการจัดการเรียนการสอนนักเรียนประถมศึกษาตอนปลาย ควรส่งเสริมพัฒนาการทางสังคมและพัฒนาการทางสติปัญญาไปพร้อม ๆ กันเพราะทั้งสองมีอิทธิพลส่งเสริมซึ่งกันและกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ควรนำผลการศึกษาทักษะชีวิตของนักเรียนประถมศึกษาตอนปลาย ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะชีวิตให้แก่นักเรียนในรูปแบบต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาหลักสูตร การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมและโครงการต่าง ๆ โดยมีลักษณะเฉพาะจำแนกตามเพศและระดับชั้นของนักเรียนต่อไป

2. ควรมีการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตในแต่ละด้านของนักเรียนนักเรียนประถมศึกษาตอนปลาย โดยเฉพาะด้านการคิดวิเคราะห์ตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

3. ควรมีการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนด้วยเทคนิคกระบวนการวิจัยที่มีความซับซ้อนเพิ่มขึ้น เช่น เทคนิคการวิจัยแบบผสมผสาน เทคนิคการวิจัยแบบพหุระดับ เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*.

กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2543). *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ:

สุวีริยาสาส์น.

ศรีเรือน แก้วกังวาล. (2553). *จิตวิทยาพัฒนาการทุกช่วงวัย แนวคิดเชิงทฤษฎี-วัยเด็กตอนกลาง* (พิมพ์ครั้งที่ 9).

กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สกล วรเจริญศรี. (2550). *การศึกษาทักษะชีวิตและการสร้างโมเดลกลุ่มฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะ ชีวิตของนักเรียนวัยรุ่น*. ปรินญาณิพนธ์การศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สุรศักดิ์ อิมเอี่ยม และภัทราวดี มากมี. (2562). การเปรียบเทียบทักษะชีวิตของนักศึกษาอาชีวศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ระหว่างเพศและรูปแบบการเรียนรู้. *วารสารวิจัยและวิทยาการทางปัญญา*, 17(1), 191-203.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). *แนวทางการพัฒนาทักษะชีวิต*

บูรณาการการเรียนการสอน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2559). *หลักการบริหารแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยาเบื้องต้นสำหรับครูและผู้บริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2563). *การพัฒนาทักษะชีวิตในระบบการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. เข้าถึงได้จาก <https://docs.google.com/viewer?a=v&pid=sites&srcid=c2Vjb25kYXJ5MTEuZ28udGh8d3d3fGd4OjNlYjYmNlYtdlNGU1M2M>

Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.